

Divendres

Imma Merino

Dissabte

Antoni Segura

Diumenge

Ramon Roca

Dilluns

Abel Mariné

Dimarts

Cati Morell

Dimecres

Cesc Batlle

El model productiu de les nostres economies

més difícil li resultarà augmentar preus. La gent, però, no mira la macro pel creixement agregat, sinó que dona valor a l'economia en termes micro, d'allò que li arriba a la butxaca, sigui per hora treballada o els ingressos a la seva llar en conjunt. Per tant, és la renda per càpita en termes reals, de capacitat adquisitiva, i no el PIB global, allò que importa a una economia que miri pel benestar de la gent. L'*statu quo* representatiu del pobre model productiu que tenim es vanagloria així de crear ocupació, és clar, respecte d'una oferta de treball que per satisfer-la amb les fronteres obertes esdevé infinita. I per això pressiona, si cal, els recursos naturals, que són de tots i de ningú, trinxant el territori tot el que calgui. I la frontera oberta a la immigració laboral, escassament qualificada, de temporers que el sector no formarà sabent que la temporada següent potser no els contractarà, permet mantenir un "exèrcit industrial de reserva" que pressiona a la baixa els salaris de manera continuada.

ELS NOUS ENTRANTS al mercat de treball hauran après ja que el salari nominal promès és insuficient en termes de poder de compra, a la vista dels preus del mercat i per a l'accés a l'habitatge, inflats per la demanda externa de milions de visitants. I en certs casos pot provocar que convingui més, a alguns treballadors fràgils, acollir-se als subsidis públics i embarcar-se en l'economia submergida, creant un atur estructural, abans que lluitar en reivindicacions d'uns canvis impossibles amb el model competitiu en preus. Creació d'ocupació i atur permanent així conviuen. Davant aquesta realitat, els nostres joves també patiran el mileurisme més descarnat, sense emancipació possible ni accés a noves llars i amb baix o nul creixement de la natalitat. I els més formats s'allunyan del país cap a llocs on més els compensin la seva millor inversió educativa. La pèrdua de població activa autòctona l'empraran alguns per justificar altre cop que calen més immigrants. I el bucle seguirà, i les nostres comunitats no deixaran de perdre renda per càpita en el context europeu, augmentarà la desigualtat entre beneficiaris del model econòmic i la resta de la població, amb uns indicadors de benestar que cauran de manera continuada. Per això preocupa el que pugui resultar dels fons europeus Next Generation. Una "nova generació" que anem pel camí que es perdi definitivament, passant a ser substituïda per més població de pas que malviu amb la feina que fa i que ni necessita ni estima la cultura del país que els ha acollit.

Guillem López Casanovas

Professor d'economia (UPF)

Cansa molt i desanima veure com alguns continuen confonent renda amb benestar, creació d'ocupació amb productivitat, compte de resultats amb balanç patrimonial, creixement econòmic amb desenvolupament social. I el més trist és que, sense una veritable transformació del model econòmic, el benestar dels nostres ciutadans serà cada vegada pitjor. Contra aquesta alarma, polítics i *lobbies* empresarials es vanaglorien del camí que segueix la nostra economia sense immutar-se. Ens han parlat de nou els últims dies dels èxits de la nostra economia que mostren el 2023 un PIB creixent, a les Illes del 2,9% i del 2,8% al Principat. Xifres rècord, de les més altes de l'Estat i per sobre de la mitjana de la Unió Europea, recullen els mitjans. Aquest "èxit" el separen, però, d'una altra dada, que ens donen diferenciadament, també com si fos un altre èxit: la creació de

llocs de treball. Les Balears i Catalunya lideren la creació d'ocupació espanyola el 2023 amb un creixement del 4,8% i del 5,6%, respectivament. Posem ara els dos "èxits" junts i veurem un nou fracàs de les nostres economies: en resulta, de les dues dades vistes conjuntament, una pèrdua de productivitat de dos punts addicionals en un sol any a les Illes i de tres punts al Principat! Cert que el PIB augmenta (només faltaria, amb els creixements de població registrats!), però més creix relativament la població ocupada, la qual cosa vol dir que el valor afegit per treballador, de nou, ha baixat! I així previsiblement ho faran de nou també els salaris mitjans reals. I més encara pot baixar la renda per càpita en vista de l'increment de la població, que en les dues darreres dècades no ha deixat de créixer.

ÉS COMPENSIBLE que un empresari miri pels seus excedents, donat el capital mort invertit, i ho faci valorant el creixement del negoci en taxes absolutes. Ja li va bé produir més i augmentar els seus resultats, que maximitzarà en la mesura que pugui traslladar la seva productivitat, baixa en el sector serveis, en sous més baixos, ja que

“Els nostres joves patiran el mileurisme més descarnat, sense emancipació possible ni accés a noves llars i amb baix o nul creixement de la natalitat. I els més formats s'allunyan del país cap a llocs on més els compensin la seva millor inversió educativa. La pèrdua de població activa autòctona l'empraran alguns per justificar altre cop que calen més immigrants. I el bucle seguirà

I ÉS QUE ELS DENOMINADORS dels divisors són decisius. En definitiva, és la productivitat i no la creació d'ocupació, el que importa: què produïm, com ho fem, amb quina tecnologia i quin absentisme laboral.